

Trong bối cảnh quan hệ Trung Quốc-Việt Nam đang đi xuống do hai bên còn nghi kỵ lẫn nhau, điều hai nước nên làm trong năm 2019 là tiến hành một cuộc đối thoại chính thức có ý nghĩa và mang tính bao quát. Nếu có thể, các cuộc đối thoại chính thức giữa hai nước hiện nay có thể được nâng cấp thành một cơ chế mới và toàn diện.

Quan hệ Trung Quốc-Việt Nam năm 2018 nhìn chung khá ổn định và đang dần vãn hồi ra khỏi cái bóng của cuộc khủng hoảng Doklam (Trung Quốc gọi là Đông Lăng). Tuy nhiên, những vấn đề tiếp tục gây căng thẳng giữa hai nước vẫn chưa hoàn toàn được giải quyết, đặc biệt là vấn đề hai quốc gia châu Á không rõ này thiêu tin tưởng lẫn nhau.

Hàng loạt trong năm 2019, mối quan hệ song phương Trung Quốc-Đài Loan sẽ tiếp tục đối mặt với căng thẳng và căng thẳng, song vẫn có khả năng được cải thiện. Các cân bằng được điều này sẽ cần những hiểu biết nhất định, cũng như tầm nhìn xa để đưa quan hệ hai nước vào con đường phát triển tích cực.

Sau hội nghị thượng đỉnh Việt-Hàn, Trung Quốc và Đài Loan không chỉ là các cuộc đàm phán về vấn đề biên giới mà còn thúc đẩy mối quan hệ hợp tác chung với tên gọi "Tay trong tay 2018", đồng thời tiếp tục mối quan hệ thương mại và hàng hải với được lên kế hoạch từ năm 2017. Hơn nữa, kế hoạch hợp tác "Trung Quốc-Đài Loan +" bắt đầu được đưa vào thực hiện, và dự án đầu tiên là cùng đào tạo các nhà ngoại giao Afghanistan. Hai bên cũng tiếp tục các hợp tác cấp cao đầu tiên bàn về việc thúc đẩy luật pháp và an ninh, cũng như các hợp tác đầu tiên của Cơ chế giao lưu nhân dân và văn hóa cấp cao giữa được hai nước thành lập. Tất cả những diễn biến kể trên đều xảy ra trong bối cảnh thế giới đang chuyển đổi toàn cầu hóa và sự trở lại của chủ nghĩa bảo hộ thế giới mới, và kim ngạch thương mại song phương giữa Trung Quốc và Đài Loan đã vượt qua ngưỡng 90 tỷ USD.

Trong bối cảnh đó, có thể dự đoán rằng quan hệ Trung Quốc-Đài Loan trong năm 2019 sẽ vẫn khá ổn định. Tuy nhiên, mối quan hệ song phương này sẽ không tránh khỏi phải đối mặt với nhiều thách thức. Do hai nước hiện đang nghi kỵ lẫn nhau, nên bất kỳ động thái nào của một trong hai nước ở các khu vực biên giới - bao gồm cả việc xây dựng các sở hạ tầng, phát triển và sử dụng các nguồn nguyên liệu - sẽ đều gây ra vấn đề nghiêm trọng. Bên cạnh đó, môi trường an ninh phức tạp và hay thay đổi ở khu vực Đài Loan-Thái Bình Dương sẽ ảnh hưởng tới mối quan hệ giữa Trung Quốc và Đài Loan. Tóm lại, mối quan hệ xoay quanh việc Trung Quốc đánh giá thái độ của Đài Loan đối với Bắc Triều Tiên và được biết là Mỹ ra sao, và một khác là quan điểm của Đài Loan đối với quá trình phát triển của Sáng kiến Vành đai và Con đường của Trung Quốc.

Có thể đoán trước được rằng cạnh tranh giữa Trung Quốc và Đài Loan ở khu vực Đài Loan-Thái Bình Dương sẽ còn tiếp diễn, và cạnh tranh về địa chính trị và địa kinh tế. Một khía cạnh nào đó, tâm lý ganh đua với nhau là một điều tất yếu bởi nó có thể khuyến khích các nước liên tục nỗ lực làm tốt hơn nữa, tuy nhiên Trung Quốc và Đài Loan cũng cần cải thiện những điều chưa tốt đang đang chờ đợi trên con đường mà hai nước đã lựa chọn. Hơn nữa, cuộc căng thẳng tuy nhiên của Đài Loan vào năm 2019 có thể là một yếu tố khiến tình hình trở nên phức tạp, bởi mối quan hệ cá nhân giữa các nhà lãnh đạo luôn có xu hướng ảnh hưởng đến mối quan hệ giữa hai nước.

Những vấn đề chiền thuật, những vấn đề biên giới chưa được giải quyết giữa hai nước, sẽ tiêu tốn rất nhiều thời gian và công sức. Câu hỏi đặt ra là vấn đề này sẽ gây ảnh hưởng tới mức nào khi hai nước cân nhắc tới nhu cầu cùng tồn tại và hợp tác trong những lĩnh vực khác. Quan hệ song phương giữa Trung Quốc và Đài Loan không phải chịu ảnh hưởng từ những biến động như vậy thì mức tiêu chuẩn cùng không thể chấp nhận là đem báo đài và tránh xung đột. Điều cần thiết là đưa ra một mức tiêu chuẩn cao hơn, đó là hai nước cùng nhau giải quyết các thách thức, chia sẻ trách nhiệm, và xác định rõ những lĩnh vực hợp tác mà hai nước sẽ cùng thặng.

Hai nước sẽ tìm được sự cân bằng nếu họ hiểu rằng hiện có một mối đe dọa còn lớn hơn tình thế tiến thoái lưỡng nan về an ninh hiện nay, đó là một loạt vấn đề nan giải liên quan tới sự sinh tồn của người dân của hai nước. Những vấn đề nan giải này không chỉ bao gồm cuộc chạy đua vũ trang mà còn là việc nguỵn tài nguyên đang dần suy giảm, ô nhiễm môi trường và nhiều vấn đề khác. Các giải quyết những khó khăn này, hai nước cần đưa ra những ý tưởng mới dựa trên sự hợp tác và cùng chia sẻ. Ví dụ, Trung Quốc và Đài Loan có thể xem xét hợp tác thêm trong vấn đề quản lý khu vực hoặc toàn cầu. Trong bối cảnh thế giới đang trải qua khủng hoảng kinh tế tới các quốc gia phát triển đang giảm tốc, sẽ là không thực tế nếu mong đợi các quốc gia này cung cấp thêm các hàng hóa công nghệ. Trung Quốc và Đài Loan cần cùng nhau hợp tác để đóng góp nhiều hơn nữa trong việc giải quyết những thách thức xuyên quốc gia, ví dụ như biến đổi khí hậu, ô nhiễm môi trường, các thảm họa thiên nhiên và dịch bệnh.

Trong bối cảnh quan hệ Trung Quốc-Đài Loan đang đi xuống do hai bên còn nghi kỵ lẫn nhau, điều hai nước nên làm trong năm 2019 là tiến hành một cuộc đối thoại chi tiết để có ý nghĩa và mang tính bao quát. Nếu có thể, cần chỉ định đối thoại chi tiết giữa hai nước hiện nay có thể được nâng cấp thành một cơ chế mới và toàn diện, có sự tham gia của các nhà ngoại giao và quan chức quốc phòng của cả hai nước.

Nói tóm lại, nếu hai nước tôn trọng lợi ích cốt lõi của nhau, học hỏi từ những kinh nghiệm thành công của nhau trong tiến trình phát triển đất nước, và hợp tác hơn nữa trong các vấn đề khu vực và toàn cầu, thì quan hệ Trung Quốc-Đài Loan trong năm 2019 sẽ được cải thiện hơn nhiều so với năm trước.

Theo “ [Eurasia review](#) ”

H^ong Trà (gt)